

Risicotaxatie-instrumenten beschikbaar in Nederland

Er zijn verschillende instrumenten en lijsten die kunnen helpen het geweld te taxeren. Onderstaande instrumenten zijn beschikbaar in Nederland. De instrumenten voor volwassenen zijn genoemd in de Richtlijn Familiaal Huiselijk Geweld bij kinderen en volwassenen (2010), de instrumenten voor kinderen zijn afkomstig uit de Databank Instrumenten, Richtlijnen en Kwaliteitsstandaarden van het Nederlands Jeugdinstituut.

Child Abuse Potential Inventory (CAPI)

De CAPI is een signaleringsinstrument voor de Jeugdgezondheidszorg om bij ouders de kans op kindermishandeling te voorspellen. In Nederland is de CAPI vooralsnog alleen voor onderzoeksdoeleinden gebruikt.

SPUTOVAMO

De SPUTOVAMO is bedoeld voor gebruik in het ziekenhuis, in eerste instantie de spoedeisende hulp, maar ook in de (poli)kliniek, bijvoorbeeld de kinderafdeling. Aan de hand van een lijst met vragen wordt nagegaan of bij het kind waargenomen letsel veroorzaakt kan worden door kindermishandeling.

Child Abuse Risk Evaluation – Nederlandse versie (CARE-NL)

CARE-NL is bedoeld om een inschatting te maken van het risico op verschillende vormen van kindermishandeling bij kinderen en jongeren van elke leeftijd. Om CARE-NL te kunnen gebruiken is deskundigheid van diagnostische middelen en kindermishandeling noodzakelijk.

Licht Instrument Risicotaxatie Kindermishandeling (LIRIK).

De LIRIK is bedoeld als hulpmiddel voor medewerkers voor Bureau Jeugdzorg bij het onderkennen van een vermoeden van kindermishandeling en een eerste inschatting van het risico op kindermishandeling in de nabije toekomst. Voor gebruik van de LIRIK is een instructie noodzakelijk.

California Family Risk Assessment (CFRA).

De CFRA wordt ingevuld bij de start van gezinsinterventies, bijvoorbeeld door de gezinscoach of maatschappelijk werker van de lokale voorziening. Voor gebruik van de CFRA is een training van twee sessies nodig.

De Ontario Domestic Assault Risk Assessment (ODARA)

(Hilton, Harris, Rice, Lang, Cormier, & Lines, 2004). De ODARA werd ontwikkeld op basis van informatie die politiemensen ter beschikking hadden tijdens het onderzoek naar het partnergeweld. Opvallend aan de items van de ODARA is dat er ook ruimte is voor het perspectief van het slachtoffer en dat er aandacht is voor eventuele kindslachtoffers.

Van de ODARA is ook een Nederlandse vertaling beschikbaar (Winkelman et al.)

Spousal Assault Risk Assessment (SARA)

(Kropp et al., 1995) (Nederlandse versie De Ruiter). De SARA was een van de eerste risicotaxatie-instrumenten voor relationeel geweld en was tot voor kort het meest gebruikte en onderzochte risicotaxatie-instrument. De SARA werd ontwikkeld om beroepsbeoefenaars bij te staan in het formuleren van adequate strategieën voor casemanagement van plegers van huiselijk geweld. De officiële Nederlandse versie van de SARA zal naar verwachting binnenkort beschikbaar zijn (Hildebrand en De Ruijter, 2009)

Brief Spousal Assault For Evaluation of Risk (B-SAFER)

(Kropp et al., 2003). De B-SAFER werd ontwikkeld voor gebruik door de politie. Nadat eerst geëxperimenteerd werd met de toepassing van de volledige SARA door politiemedewerkers die te maken hadden met relationeel geweld, werd besloten om een beknopte versie te ontwikkelen voor gebruik door frontliniewerkers. Er is een Nederlandse versie beschikbaar van de B-SAFER (De Ruijter, 2008).

Instrument voor risicoscreening in de vrouwenopvang

In Nederland wordt door de ketenpartners (met name politie en hulpverleners van de ambulante steunpunten huiselijk geweld en de vrouwenopvang) gebruik gemaakt van het Instrument voor risicoscreening in de vrouwenopvang. Hiermee wordt sinds 2006 landelijk gewerkt. De lijst is ontwikkeld door het Verwey-Jonker Instituut. Hij geeft onder meer inzicht in eerder ondergaan fysiek geweld, wapenbezit en –gebruik door de geweldpleger, eerdere veroordelingen van de geweldpleger en eerwraakrisico. De risico-inventarisatielijst dient om te bepalen of en zo ja welke extra veiligheidsmaatregelen en anonimiteit voor de vrouw en kinderen noodzakelijk zijn.

Historical, Clinical, Risk Management-20 (HCR -20)

Eén van de meest bekende internationale checklists voor gewelddadig gedrag in het algemeen. Officiële Nederlandse versie beschikbaar (Philipse, De Ruiters, Hildebrand & Bouman, 2000).

Stappenplan voor signaleren en handelen bij eergerelateerd geweld

Dit stappenplan is een onderdeel van de uitgave Rotterdamse aanpak eergerelateerd geweld: basispakket voor signaleren en handelen, van de GGD Rotterdam Rijnmond.

Wegwijzer Eergerelateerd Geweld

Deze wegwijzer is opgesteld door het Interventieteam Relationele Druk en Geweld van Forum, dat actief was in de periode 2005-2006. De wegwijzer kan dienen als eerste hulpmiddel bij signalen over mogelijk eergerelateerd geweld, en geeft handvatten om adequaat te helpen bij een vermoeden.

Bronnen

www.nji.nl > kennis > databanken > Databank Instrumenten, Richtlijnen en Kwaliteitsstandaarden
www.ggzrichtlijnen.nl